

**Комунальний заклад вищої освіти
«Вінницька академія безперервної освіти»
Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської і студентської
молоді імені Тараса Шевченка**

II етап
року

19 листопада 2021

5 клас

1. Прочитайте уривок вірша Т.Г. Шевченка «На Великдень на соломі». Подумайте, що відчуває сирітка під час цієї розмови. Уявіть, що це діалог між учнями першого класу. Чи зможете ви їм пояснити, що вони робили неправильно? Напишіть поради щодо поведінки в таких ситуаціях та обґрунтуйте свою думку (обсяг – до 1 стор.).

На Великдень на соломі
Против сонця діти
Грались собі крашанками
Та й стали хвалитись
Обновами. Тому к святкам
З лиштвою пошили
Сорочечку. А тій стьожку,
Тій стрічку купили.
Кому шапочку смушеву,
Чобітки шкапові,
Кому свитку. Одна тілько
Сидить без обнови
Сиріточка, рученята
Сховавши в рукава.
— Мені мати куповала.
— Мені батько справив.
— А мені хрещена мати
Лиштву вишивала.
— А я в попа обідала. —
Сирітка сказала.

12 балів

2. Утворіть словосполучення, у яких виділені слова вживалися б у переносному значенні, та запишіть їх.

Холодний день, *різкий* вітер, *швидкий* потяг, *сердитий* дід, *тепла* хата, *лагідна* дівчина.

3 бали

Загальна кількість балів – 15

**Комунальний заклад вищої освіти
«Вінницька академія безперервної освіти»
Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської і студентської
молоді імені Тараса Шевченка**

II етап
року

19 листопада 2021

6 клас

1. Уявіть, що у Вас у руках пензлик. Створіть картину природи (обсяг 1-1,5 стор.) за поезією Т.Г. Шевченка «Думка». Використайте пряму мову (1 бал), однорідні члени речення – підмети, присудки, означення (3 бали).

16 балів

2. Замініть одним словом словосполучення:

Чорне золото; біле золото; блакитне паливо; брати наші менші; люди в білих халатах; інженери людських душ.

3 бали

Загальна кількість балів – 19

**Комунальний заклад вищої освіти
«Вінницька академія безперервної освіти»
Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської і студентської
молоді імені Тараса Шевченка**

II етап
року

19 листопада 2021

7 клас

1. Усе більше людей відкривають кафе, ресторани з назвою «Шевченко». Мабуть, саме в цьому вбачають секрет успіху нового закладу. Опишіть відкриття такого закладу харчування. Чим він буде вирізнятися? Які заходи будуть проходити в цьому приміщені? Яка атмосфера пануватиме?

Доберіть заголовок – 1 бал. У творчій роботі використайте засоби художньої виразності (епітет, порівняння, гіперболу – 3 бали), однорідні члени (підмети, присудки, означення та додатки – 4 бали).

Обсяг роботи – 1,5 сторінки.

20 балів

2. Доберіть до кожного застарілого слова сучасний відповідник.
Десница, рамена, ланіти, сакви.

4 бали

Загальна кількість балів – 24

**Комунальний заклад вищої освіти
«Вінницька академія безперервної освіти»
Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської і студентської
молоді імені Тараса Шевченка**

II етап
року

19 листопада 2021

8 клас

1. За мотивами поезії Т.Г. Шевченка «Думи мої, думи мої...» напишіть твір (обсяг – 1,5 стор.), у якому обобразно схарактеризуйте свої думки, запропонуйте їм назви.

До тексту твору введіть епітети, порівняння, риторичне запитання, фразеологізм (4 бали).

16 балів

2. Проілюструйте запропоновані джерела походження фразеологізмів прикладом-фразеологізмом.

Джерела: мова народу; мовлення представників різних професій; світова історія; давньогрецька міфологія; Біблія; художня література.

6 балів

Загальна кількість балів – 22

**Комунальний заклад вищої освіти
«Вінницька академія безперервної освіти»
Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської і студентської
молоді імені Тараса Шевченка**

II етап
року

19 листопада 2021

9 клас

1. Напишіть твір-розповідь (обсяг – до 2 стор.) за словами Т.Г. Шевченка з автобіографії: «Історія моого життя складає частку історії моєї батьківщини».

У тексті твору використайте епітети, порівняння, гіперболу, риторичне запитання (4 бали).

16 балів

2. У поданому уривку визначте мовні засоби художньої виразності.

О місячне сяйво і спів солов'я,
Півонії, мальви, жоржини!
Моря бриліантів, це – мова моя,
Це – мова моєї Вкраїни.
Яка у ній сила і кличе, ѿ сія,
Яка в ній мелодія лине
В натхнення хвилини! О мова моя,
Душа голосна України! (*B. Сосюра*)

4 бали

Загальна кількість балів – 20

**Комунальний заклад вищої освіти
«Вінницька академія безперервної освіти»
Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської і студентської
молоді імені Тараса Шевченка**

II етап

19 листопада 2021 року

10 клас

1. Напишіть твір (обсяг – 2 стор.), у якому висловіть власну позицію щодо слів Теодора Кукрузи:

*В своїй молитві, Боже єдиний,
Прошу – дай щастя для України!
Мудрості дай, щоб могли осягнути
Все, що згубили, все, що забуто.*

До тексту твору введіть однорідні й неоднорідні означення; відокремлену обставину, виражену порівнянням; складнопідрядне речення з підрядним наслідку (4 бали).

16 балів

2. Створіть 8 різних мовних засобів художньої виразності зі словом «юність».

4 бали

Загальна кількість балів – 20

**Комунальний заклад вищої освіти
«Вінницька академія безперервної освіти»
Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської і студентської
молоді імені Тараса Шевченка**

II етап

19 листопада 2021 року

11 клас

1. Напишіть оповідання (обсяг – 2 стор.) за словами Тараса Шевченка:

*B своїй хаті своя й правда,
І сила, і воля.*

До тексту твору введіть 4 тропи на вибір (4 бали; зорієнтуйте журі, підкресливши їх прямою лінією); складнопідрядні речення з підрядними мети, причини й наслідку (3 бали).

19 балів

2. Створіть 8 різних мовних засобів художньої виразності зі словом «думка».

4 бали

Загальна кількість балів – 23